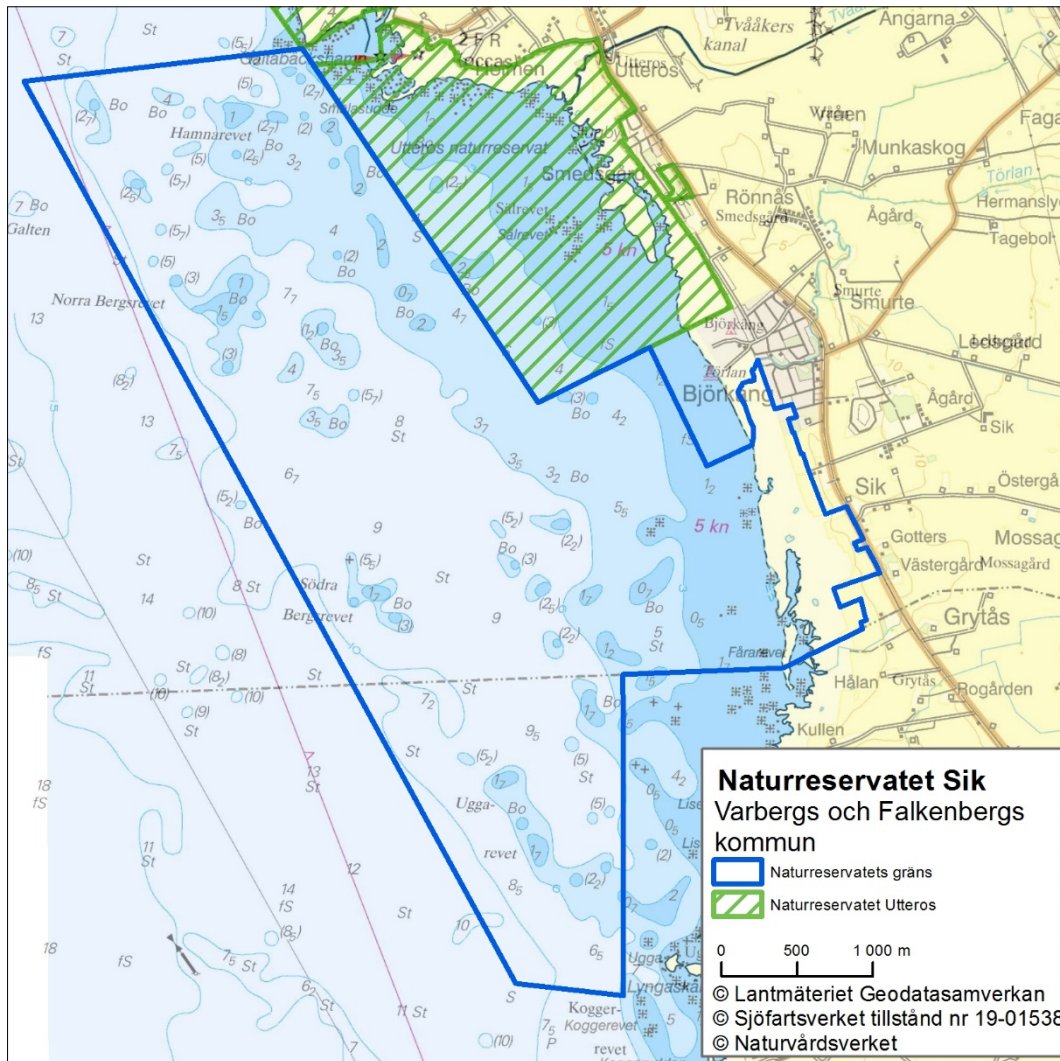

Bildande av naturreservatet Sik i Varbergs och Falkenbergs kommun.

Beslut

Länsstyrelsen i Hallands län beslutar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (MB) att förklara det område som avgränsas av blå heldragen linje på ovanstående karta som naturreservat, med syfte, skäl och föreskrifter enligt nedan.

Reservatets gränser ska på land märkas ut i fält, i övrigt är det kartan som gäller och dess namn ska vara Sik.

Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

I enlighet med 3 § förordningen (SFS 1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan (bilaga 1).

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och att vårda och bevara naturmiljöer samt återställa värdefulla naturmiljöer. Områdets stora betydelse som häcknings- och rastlokal för vadare och sjöfågel, samt för övriga djur- och växtarter typiska för denna kustmiljö, ska bevaras och vid behov återställas.

Syftet med naturreservatet är också att bevara ett artrikt havsområde i väsentligen oförändrat skick som är huvudsakligen fritt från verksamheter. Områdets betydelse som uppväxt- och födosöksområde för flertalet organismer ska säkerställas och naturligt förekommande marina ekosystem, biotoper och arter ska skyddas och ges möjlighet att naturligt utvecklas och förstärkas.

Reservatet ska vara tillgängligt för rekreation och friluftsliv i den mån områdets biologiska värden inte hotas.

Syftet ska nås genom att:

- land- och vattenmiljöer skyddas mot exploatering,
- störningar på fågellivet minimeras,
- betesmarken sköts med årlig betesdrift samt vid behov med städning, betesputsning, slätter och bränning,
- det skapas nya öppna våtmarker,
- jakt genomförs på predatorer för att minska plundring av fågelägg och fågelungar,
- sjöfåglar, marina organismer och havsbottnar skyddas genom reglering av fiskemetoder,
- havsbottnar samt marin flora och fauna skyddas mot störning genom att ankring med släpkätting förbjuds,
- främmande arter bekämpas om de riskerar att skada de naturvärden som reservatet avser att bevara samt
- nya kunskaper om hotade och hänsynskrävande arter och naturtyper ska inom ramen för syfte och föreskrifter beaktas i skötseln av reservatet.

Skälen för beslutet

Området vid Sik utgörs av marina delar och landdelar av sandstrand, havsstrandäng och åkrar där de prioriterade bevarandevärdena utgörs av ett rikt fågelliv, grunda mjukbottnar och rev samt strandängsvegetation. Strandängarna i Sik hyser värdefulla häckningsplatser och födosöksområden för vadare, änder och tärnor. Strukturer som tuvighet i betesmarken, småvatten, skonor och bar sand är viktiga för fågellivet liksom de högproducerande grunda mjukbottnarna. Även åkermarken öster om betesmarken nyttjas av fåglarna som häckningsplats och för födosök. I området häckar bland annat skedand, årta, snatterand, skärfläcka, större strandpipare, tofsvipa, rödbena, småtärna och silvertärna. Området ingår i ett Natura 2000-område och Ramsarområde på grund av sitt höga värde som häcknings- och rastlokal.

Vattenområdet är värdefullt för rastande och övervintrande fåglar då de grunda bottenarna hyser viktiga födoresurser i form av fisk, musslor och andra evertebrater som exempelvis havsborstmaskar. Av fågelarter som förekommer kan nämnas sjöorre, knipa, småskrake, ejder och lommar.

Förutom betydelsen för fågellivet är de skyddsvärda grunda bottenarna i området essentiella uppväxt- och födosöksområden för flera fisk- och kräftdjursarter. Området är oexploaterat och speciellt viktiga är ler- och sandbottnar som blottas vid lågvatten samt block- och stenbottnar beväxta av makroalger. Exempel på fiskarter som förekommer i området är skärsnultra, stensnultra, berggylta, tånglake och torsk.

Naturvärdena i området kan skadas av störningar på fågellivet från friluftslivet, predation på fågelägg och fågelungar av exempelvis kråkfåglar och räv, upphörd eller felaktig hävd, exploatering av de marina miljöerna, störning på havsbottenarna och fiske med skadliga och icke selektiva redskap.

De viktigaste åtgärderna för att bevara och utveckla naturvärdena är att skydda fåglarna från störningar, skydda de marina miljöerna samt att vidmakthålla beteshävderna och tillskapa mer småvatten.

Föreskrifter

A. I enlighet med 7 kap. 5§ miljöbalken, om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet, är det utöver vad som annars gäller förbjudet att:

1. uppföra byggnad, anordning eller anläggning såsom vallar, bryggor, pirar, pålar, stensättning, vågbrytare och erosionsskydd,
2. uppföra mast eller antenn, vindkraftverk, anlägga luft- eller markledning eller framdra rör eller ledning i vattnet eller på botten,
3. anlägga väg,
4. borra, spränga, schakta, gräva, markbearbeta eller muddra (förutom muddring inom det område som anges i föreskrift 21, där det krävs tillstånd),
5. bedriva täkt av t.ex. block, sten, grus, sand eller fastsittande alger,
6. dika, dämna, dikesrensa eller utföra annan åtgärd som kan påverka områdets hydrologi. Med Länsstyrelsens tillstånd är det dock tillåtet att underhålla dike enligt bestämmelserna i 11 kap. 17 § miljöbalken under förutsättning att diket är lagligt anlagt,
7. anordna upplag, tippa, valla in vattenområde eller fylla ut,
8. anordna camping eller uppställningsplats för husvagn, campingbil eller motsvarande,
9. kalka, gödsla, sprida bekämpningsmedel,
10. så in växter, plöja, harva eller på annat sätt bryta vegetationstäcket,
11. bedriva betesdrift eller slåtter inom markerade områden när våtmarksanläggningsarbetet pågår inom de områden som är markerade på karta 1,
12. framföra motordrivet fordon på land. Förbudet gäller inte för betesdrift,
13. sätta upp tavla, affisch, skylt eller göra inskrift,
14. medföra hund under 1 mars – 31 oktober,
15. ha hund okopplad under 1 november – 28 februari,
16. bedriva jakt inom område som markerats på karta 1. Förbudet gäller ej jakt på kråkfågel, havstrut, grävling, mink, räva, vildsvin och mård enligt tillstånd från Länsstyrelsen,
17. under tiden 1 mars - 31 oktober beträda området som är markerat på karta 1. Förbudet gäller inte för betesdrift,
18. anlägga eller bedriva odling av växt- och djurarter inom vattenområdet,
19. inplantera för området främmande växt- eller djurarter samt att
20. fiska med undantag av fiske efter hummer med hummertina samt fiske med handredskap.

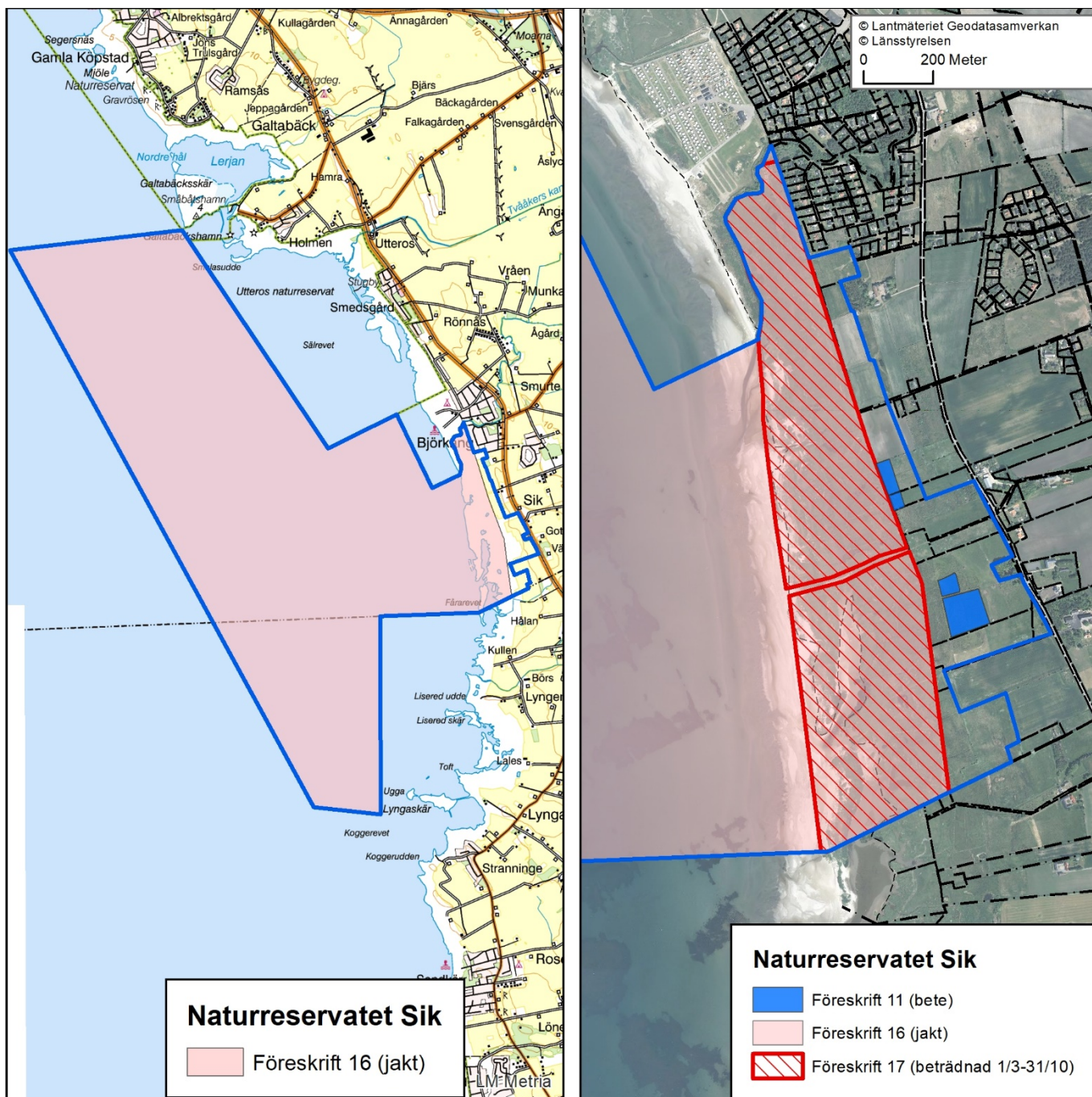
Dessutom är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

21. utföra underhållsmuddring av inseglingsrännan till Galtabäcks hamn enligt karta 2. Tillstånd kan ges till ett djup av 3 meter samt att
22. utföra undersökningar som innebär markering, insamling, fångst eller annan påverkan på naturmiljön.

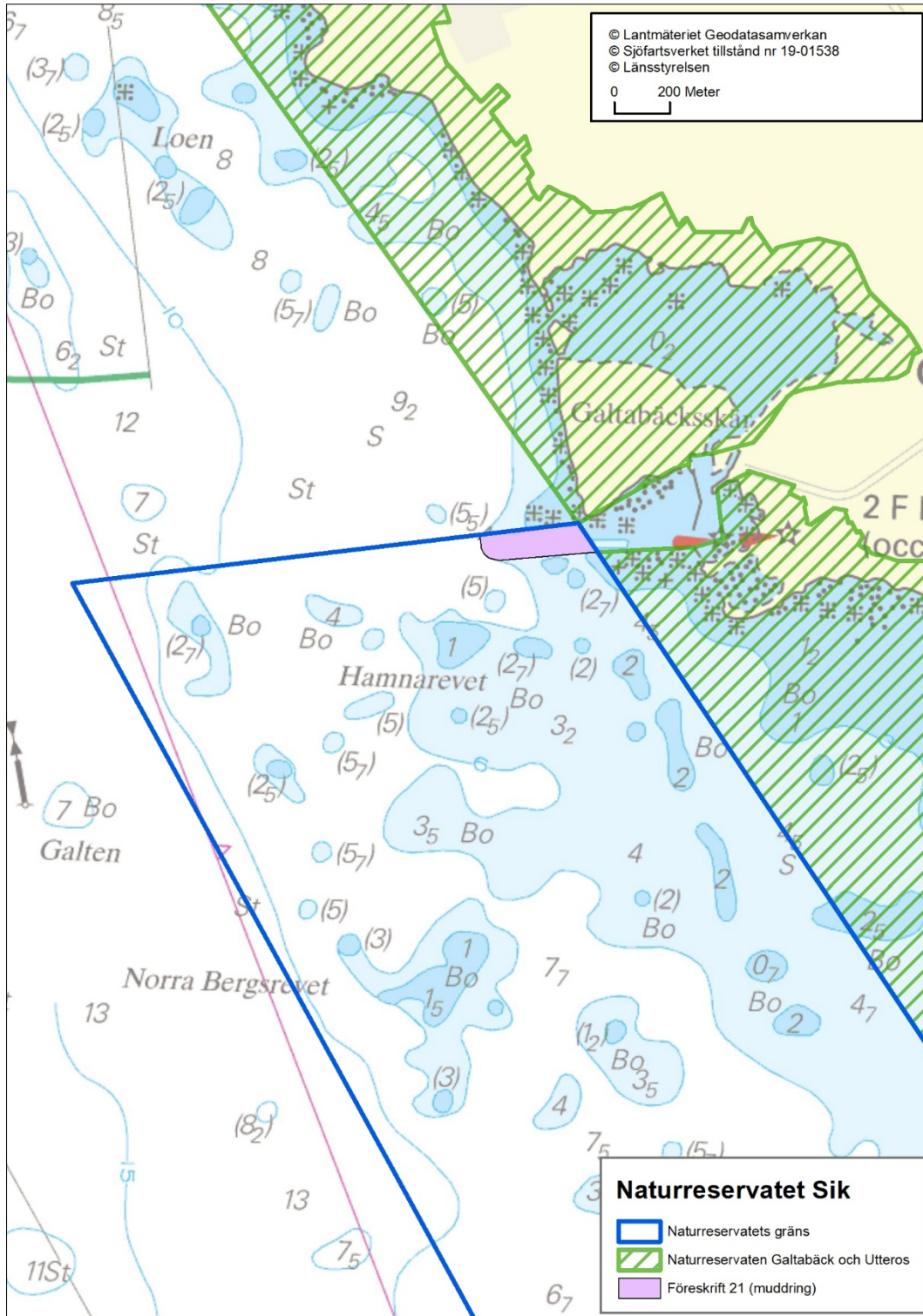
Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för:

- förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som framgår av föreskrifterna B1-5,
- markägare att hämta tång på stranden,
- markägare att framföra motordrivet fordon vid tånghämtning under 1 augusti – 28 februari,
- underhåll av de två befintliga brukningsvägarna som markerats på karta 3.
- åkerbruk inom området som markerats på karta 3,
- medförande av hund i samband med jakt och eftersök av skadat vilt,
- att uppföra vindskydd för betesdjur inom område som markerats på karta 3.
- nedgrävning av vattenledning, grävning av damm och rensning av dike inom det område som markerats som dräneringsområde på karta 3, i syfte att omhänderta vatten från hårdgjorda ytor (tex väg). Åtgärderna ska ske före 10 april 2020 eller under perioden 1 november 2020 - 28 februari 2021,
- underhåll av de vägar och den elkabel som har markerats på karta 3 samt underhåll och förnyelse av ledningar. Undantaget gäller endast under förutsättning att:
 - åtgärder som ska utföras inom område med beträdnadsförbud genomförs under perioden 1 november - 28 februari (gäller ej i akuta situationer för ledningar och elkabel),
 - åtgärder som ska utföras utanför område med beträdnadsförbud genomförs under perioden 1 september - 28 februari (gäller ej i akuta situationer för ledningar och elkabel),
 - hänsyn tas till betesdjur, stängsel och friluftsanordningar,
 - framkomlighet på stigar inte har försämrats när arbetet har avslutats,
 - inget material tillförs området som kan innehålla för området främmande arter eller förorenande ämnen,
 - markskador minimeras och eventuellt uppkomna skador repareras och att

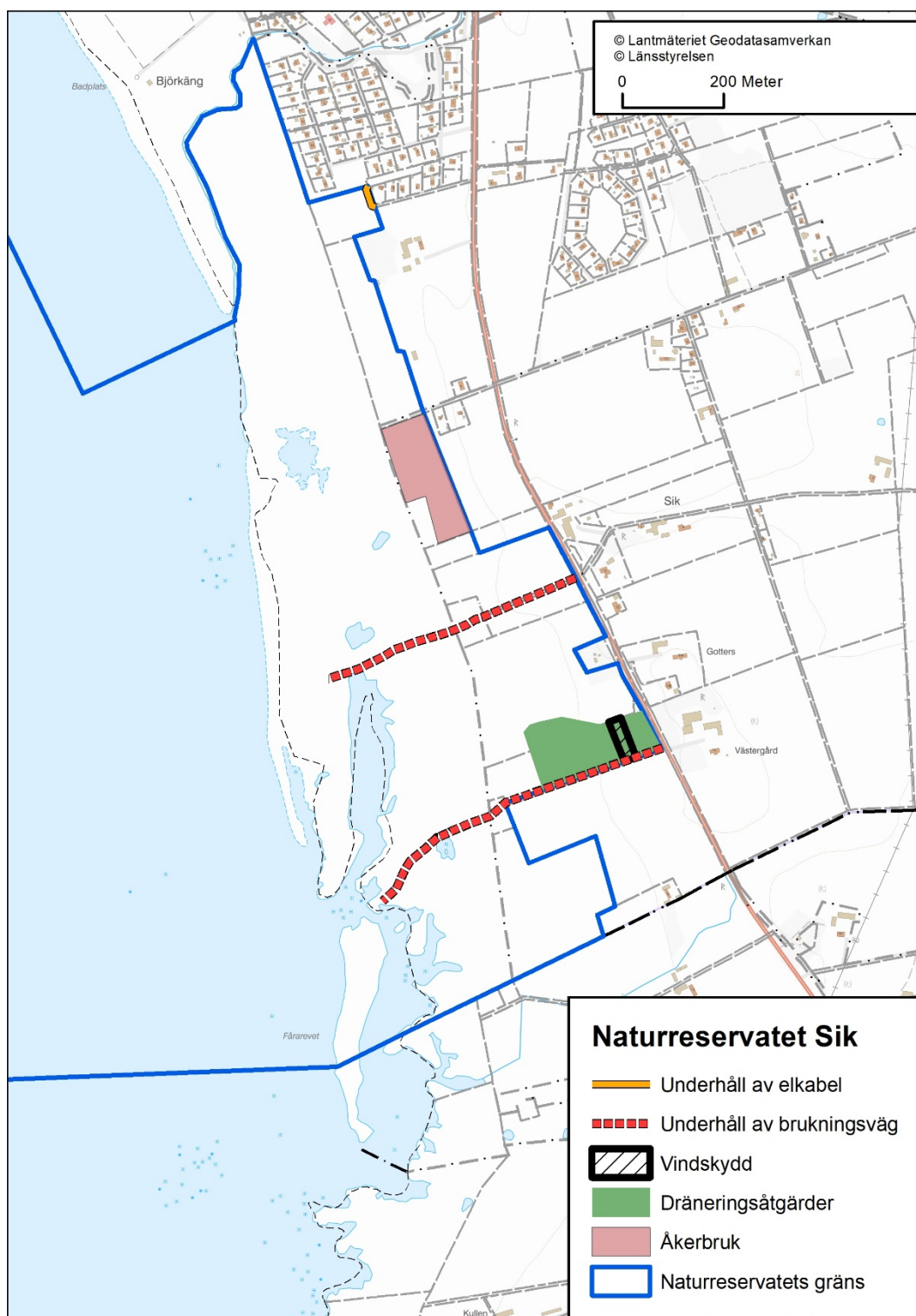
- informationsskyltar sätts upp vid reservatets parkeringsplatser innan åtgärder påbörjas, om åtgärderna tar längre tid än två dagar. Dessa ska innehålla information om vad som görs och telefonnummer till kontaktperson. Skyltarna ska tas ner direkt efter det att åtgärden avslutats.

Karta 1: Kartan visar var i området vissa A-föreskrifter gäller.

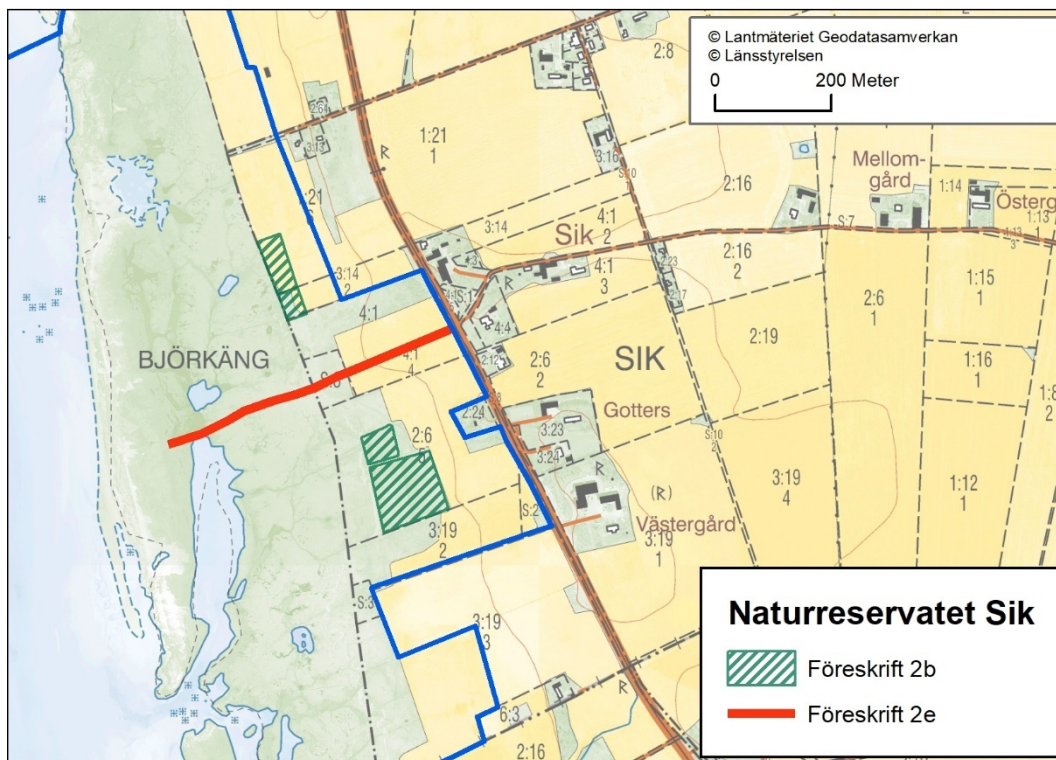
Karta 2: Kartan visar var i området föreskriften 21 gäller.

Karta 3: Kartan visar var i området vissa undantag från A-föreskrifterna gäller.

B. För att tillgodose syftet med reservatet förpliktigas med stöd av 7 kap. 6 § MB ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten tåla åtgärder inom området enligt följande:

1. utmärkning av naturreservatets gräns och område med beträdnadsförbud enligt Naturvårdsverkets anvisningar,
2. att följande skötsel utförs:
 - a. betesdrift, stängsling, slåtter, tuvfräsning, bränning, markbearbetning för att skapa bar sand/jord,
 - b. våtmarksanläggning och efterföljande skötsel (se karta 4),
 - c. röjning och avverkning,
 - d. grävning och dämning så att den vattenhållande förmågan förbättras i små vattensamlingar på fastigheten Björkäng s:2,
 - e. underhåll av markerad stig (se karta 4),
3. jakt på kråkfågel, havstrut, grävling, mink, räv, vildsvin och mård samt bekämpning av främmande arter,
4. utsättning av hotade arter där utsättningar krävs för att stärka artens möjlighet till långsiktig överlevnad i länet samt
5. undersökningar och dokumentation av friluftsliv, mark, vatten samt växt-, svamp- och djurliv.

Karta 4: I kartan preciseras föreskrifterna B 2b och 2e.

C. Med stöd av 7 kap. 30 § MB, om rätten att färdas och vistas i reservatet, är det utöver vad som annars gäller förbjudet att:

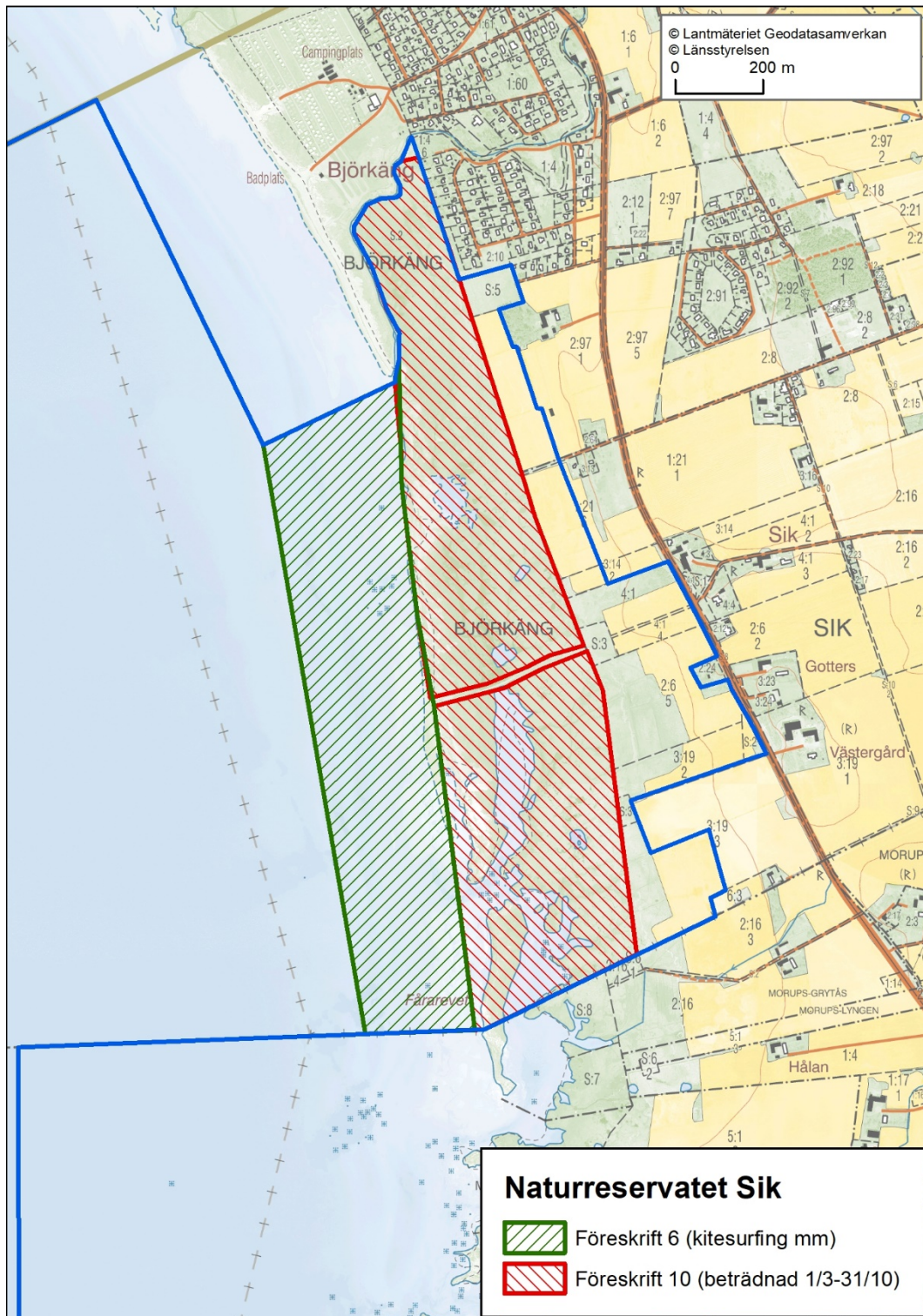
1. sätta upp tavla, affisch, skylt eller göra inskrift,
2. framföra motordrivet fordon på land,
3. sätta upp tält,
4. ställa upp husvagn eller husbil,
5. elda,
6. utöva kitesurfing och vindsurfing inom det område som är markerat på karta 5,
7. cykla, utöva drakflygning (ex leksaksdrake, hängflygning och ultralätt flyg klass A), framföra obemannat luftfartyg (ex drönare och modellplansflygning),
8. medföra hund under 1 mars – 31 oktober,
9. ha hund okopplad under 1 november – 28 februari,
10. under tiden 1 mars – 31 oktober beträda områden som är markerade på karta 5,
11. åka vattenskidor, wakeboard eller liknande vattensportsutrustning efter båt,
12. rida under 1 mars - 31 oktober,
13. anlägga eller bedriva odling av växt- och djurarter inom vattenområdet,
14. bedriva jakt inom vattenområdet,
15. ankra med släpkätting,
16. inplantera för området främmande växt- eller djurarter,
17. fiska med undantag av fiske efter hummer med hummertina samt fiske med handredskap samt att
18. skada, plocka eller samla in växter, mossor, lavar eller svampar annat än plockning av bär och matsvamp.

Dessutom är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

19. samla in insekter, spindlar, snäckor och andra ryggradslösa djur (gäller ej hummer, se C17). Enstaka exemplar får dock samlas in under förutsättning att det inte bryter mot fridlysningsbestämmelserna och att fällor inte används,
20. anordna lägerverksamhet, tävlingar eller arrangemang samt att
21. utföra undersökningar som innebär markering, insamling, fångst eller annan påverkan på naturmiljön.

Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för:

- Kustbevakningen i myndighetsutövning.

Karta 5: I kartan preciseras föreskrifterna C6 och 10.

Upplysningar

Om föreskrifterna

A-föreskrifterna gäller för åtgärder och verksamheter som genomförs med stöd av äganderätt eller andra juridiska rättigheter, t.ex. nyttjanderätt och servitut. I det fall en åtgärd, som enligt lag enbart får utföras av en rättighetsinnehavare, utförs av en person som saknar rättighet, omfattas denna person av de förbud som meddelas i A-föreskrifterna. Således gäller A-föreskrifterna till exempel för alla personer som röjer sly eller avverkar i reservatet, eftersom en sådan åtgärd endast får utföras av rättighetsinnehavare (eller av annan efter medgivande från rättighetsinnehavare).

C-föreskrifterna gäller för allmänheten. Föreskrifterna riktar sig även till markägaren och andra med särskild rätt till fastigheten då dessa utövar aktivitet som inte är knutet till dessa rättigheter. C-föreskrifterna gäller följaktligen för alla som promenerar med en hund, men inte när en hund används vid jakt, då jakt är en rättighet som regleras i A-föreskrifterna.

Länsstyrelsen vill upplysa om att föreskrifterna om begränsning av rätten att färdas och vistas i reservatet gäller omedelbart och även om beslutet överklagas (7 kap. 30 § MB).

Ersättning

I 31 kap. miljöbalken finns bestämmelser om rätt till ersättning från staten med anledning av föreskrifter om åtgärder och inskränkningar som rör naturreservat.

Andra bestämmelser

Länsstyrelsen erinrar även om att andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna gäller för området. Av särskild betydelse för syftet med reservatet, eller som ett komplement till föreskrifterna är bland andra:

2 kap. 1, 6-8 §§ kulturmiljölagen (1988:950), fornlämningar

De fasta fornlämningar som återfinns inom reservatet är skyddande enligt lag. Det är förbjudet att utan tillstånd rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller genom bebyggelse, plantering eller på annat sätt ändra eller skada en fast fornlämning.

7 kap. 27-29 §§ miljöbalken, Natura 2000

Det krävs tillstånd för att vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön inom ett Natura 2000-område. Detta gäller även åtgärder som utförs utanför det aktuella området, om det får effekter inom området.

7 kap. 13-18h §§ miljöbalken, strandskyddsbestämmelser

Strandskyddsområde berör de delar av reservatet som ligger inom 100 meter från sjöar och vattendrag eller 300 meter från havet samt 300 meter ut i havet. Strandskyddsbestämmelsernas syfte är att trygga förutsättningarna för allmänhetens friluftsliv samt att bevara goda livsvillkor på land och i vatten för djur- och växtlivet. Åtgärder som kan skada eller motverka syftet med strandskyddet är förbjudna.

11 kap. miljöbalken, vattenverksamhet, samt lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet.

Med vattenverksamhet avses bland annat uppförande, ändring, lagning och utrivning av dammar, bortledning av vatten från eller grävning och rensning av vattenområden samt andra åtgärder i vattenområden om åtgärden syftar till att förändra vattnets djup eller läge. Även åtgärder som utförs för att avvattna mark eller som utförs för att sänka eller tappa ur ett vattenområde eller skydda mot vatten, när syftet med åtgärden är att varaktigt öka en fastighets lämplighet för ett visst ändamål är att betrakta som vattenverksamhet (markavvattning).

4-9 §§ artskyddsförordningen (2007:845), fridlysta arter

Många arter är fridlysta. Det innebär att djuren och växterna inte får skadas eller störas, och i många fall även att fortplantningsområden och viloplats är skyddade. Alla fåglar, groddjur, kräldjur, fladdermöss samt orkidéer är fridlysta, och dessutom ett urval av andra organismer. Flodpärlmussla är fredad enligt förordningen om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen (SFS 1994:1716).

12 kap. 6§ miljöbalken

För verksamheter och åtgärder som kan ändra naturmiljön väsentligt krävs samråd med Länsstyrelsen, i de fall verksamheten eller åtgärden inte omfattas av tillståndsplikt eller anmälningsplikt enligt miljöbalken. Inom reservat kan t ex underhåll av ledningsgator eller vägar omfattas av samrådsplikt.

2 kap. 1-8 §§ och 12 §, 6 kap. 2, 8 §§ förordningen (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen. Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2004:36) om fiske i Skagerrak, Kattegatt och Östersjön (särskilt 3 kap. 2-3 §§).

Fiskeförbud råder under tiden 1 oktober – 31 mars i kustområdet mellan Smalasdudde söder om Galtabäcks hamn till 300 meter söder om Törlans mynning samt 300 meter från ömse sidor om Ramsjö kanals mynning p.g.a. fredningsområde för lax och öring. Undantaget är fiske med hummertina. Under perioden 1 april – 30 september får fiske inom fredningsområdet endast bedrivas med landvad efter sill, skarpsill eller makrill, med hummertina och med handredskap om fiskemetoden som sådan inte kräver användning av båt eller

utgörs av angeldonsfiske eller liknande metod. Detta innebär att bl.a. trolling och nät- och ryssjefiske är förbjudet inom fredningsområdet. Har man ett speciellt ålfisketillstånd kan man däremot mellan 1 maj – 14 september fiska inom fredningsområdena med ålryssja som inte är högre än 60 cm och åltina.

Länsstyrelsen i Hallands beslut om fartbegränsning till 5 knop utmed vissa delar av havskusten i Hallands län, diarienummer 125-19-89, den 10/7-1989.

Med stöd av 2 kap 2§ sjötrafikförordningen föreskriver Länsstyrelsen att längs havskusten intill ett avstånd av 200 m från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd i farvatten längs havskusten i Varbergs kommun från kommungränsen mot Falkenbergs kommun till utloppet för Tvååkers kanal förbud att framföra motordrivna fartyg med högre fart än 5 knop, årligen 1 juni-31 augusti.

Hur man överklagar

Eventuellt överklagande skickas till halland@lansstyrelsen.se eller Länsstyrelsen, 301 86 Halmstad. Ange vilket beslut som överklagandet gäller, t.ex. genom att ange diarienumret. Skriv också vilken ändring som begärs.

För att överklagandet ska kunna prövas måste det komma in till Länsstyrelsen senast den **14 april 2020**. Om den som överklagar är en part som företräder det allmänna, ska överklagandet dock ha kommit in inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Länsstyrelsen skickar överklagandet vidare till Regeringen för prövning.

Kungörelse av beslut

Detta beslut kommer att kungöras i ortstidning och i länets författningssamling enligt 27 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Beslutet hålls tillgängligt på Länsstyrelsen i Hallands län och Länsstyrelsens hemsida www.lansstyrelsen.se/halland.

Beskrivning av området

Kuststräckan mellan Björkäng och kommungränsen mellan Varberg och Falkenberg består av öppna, låglänta, sanko och betade marina strandängar med utanförliggande grunda havsområden. Där strandängen är flack finns talrika skonor. Tillväxande sandrevlar präglar stranden liksom avsnörda, grunda havsvikar. Vattendraget Törlan utgör reservatets gräns i norr.

Havsstrandängen och intilliggande åkrar betas i dagsläget av nötkreatur. Vegetationen på havsstrandängen är typisk för en västsvensk saltäng som karaktäriseras av rödsvingel, salttåg, revigt saltgräs och blåsklöver. Mellan de vegetationsfria revlarna växer bestånd av havssäv, styv glasört och saltnarv liksom den starkt hotade krypflokan.

Strandängarnas och även åkrarnas mosaikartade biotopsammansättning utgör förträffliga miljöer för vadare vilket befästs av att alla i Sverige regelbundna vadararter rastar här, ofta i höga antal. Här rastar även ett stort antal änder. Rovfåglar som pilgrimsfalk, stenfalk och havsörn jagar över revlarna och strandängarna. Även som häckningsbiotop har området stor betydelse. Strandängarna och sandrevlarna hyser flera hotade eller sårbara arter som till exempel skärfläcka och småtärna. Tack vare god födotillgång från havet rastar sjöfåglar som ejder, småskrake, sjöorre, knipa och lommar.

Den marina delen av reservatet, som är den arealmässigt dominerande delen, omfattar ett område som sträcker sig nästan 3 km ut från strandlinjen och knappt 7 km i nordsydlig riktning. Havsbottnarna i området sträcker sig från strandlinjen ut till ca 10 m djup och domineras av sand, men även grus, sten och block är vanligt. Området i sin helhet ses som ett representativt och oexploaterat område för den här delen av Hallandskusten. De grunda mjukbottnarna med rikliga förekomster av evertebrater som havsborstmaskar och sand-, östersjö- och hjärtmusslor utgör viktiga uppväxt- och födosöksområden för fisk- och kräftdjursarter samt för häckande och rastande fågel. Detta gäller både för sandbottnar utan vegetation och för vegetationsklädda bottnar. Viktiga naturtyper är de blocksamlingar som bildar rev. Dessa är bevuxna av makroalger, vilka utgör viktiga livsmiljöer för ett flertal organismer som t.ex. små kräftdjur, snäckor och fiskar. Exempel på fiskarter som förekommer i området är skärsnultra, stensnultra, berggylta, tånglake och torsk. Även krabbtaska och hummer har noterats på de yttersta reven som exempelvis Hamnrevet. Makrovegetationen på reven hyser en för området normal sammansättning av arter där bland annat sågtång, ektång, skräppetare, fingertare, rödblåd, kräkel, karragentång, nervtång och ekbladsalg kan nämnas. Även blåmusslor är vanliga, vilka är viktiga för revens struktur och utgör en viktig födokälla för exempelvis större dykänder som ejdern. Ålgräs finns i och i angränsande områden. Knubbsälar uppehåller sig regelbundet på stenarna runt

Fårarevet i den sydligaste delen av området och tumlare förekommer emellanåt i de yttre marina delarna.

En lekgrop för havsnejonögon har konstaterats i Tvååkers kanal norr om Sik i det närliggande naturreservatet Uttersos.

Friluftslivet utgörs idag i huvudsak av promenerande eller badande lokalbefolkning. De flesta andra badgästerna besöker den kommunala badplatsen vid Björkängs camping. Vid den badplatsen finns även en numera etablerad kitesurfingverksamhet särskilt för skolor. Området är även av intresse för fågelskådare.

Uppgifter om reservatet

Namn	Sik
Kommun	Varberg och Falkenberg
Församling	Tvååker
Areal	1394 hektar varav 1322 är vatten och 72 ha är land
Lägesbeskrivning	Ca 13 km söder om Varberg
Mittkoordinater SWEREF 99 TM	N 6320653, E 337183
Naturgeografisk region	10. Södra Hallands kustland
Maringeografisk region	Kattegatt
Typindelning av kustvatten enligt vattendirektivet	4. Västkustens yttre kustvatten, Kattegatt
Fastigheter och marksamfälligheter	Björkäng 2:97, Sik 1:21, 2:6, 3:14, 3:19, 4:1, Galtabäck 14:1 och Björkäng S:2, S:5, Sik S:2-4, Tvååker S:8, samfällighet Galtabäck och allmänt vatten
Markägarkategori	Privat, kommunalt samt allmänt vatten
Natura 2000-område	Ingår i SE 0510177 Galtabäck-Lynga strandängar
Naturvårdsregister-ID	2049038
Förvaltare	Länsstyrelsen

Ärendets handläggning

Ända sedan mitten på 1950-talet har områdets höga ornitologiska värden varit kända. 1988 utsågs ett större område, kallat Träslövs läge-Morups Tånge, att ingå i den internationella våtmarkskonventionen, även kallad Ramsarkonventionen, vars syfte är att skydda våtmarker som är viktiga för fågellivet. 2004 beslutade regeringen att strandängarna från Galtabäck till Lynga skulle ingå i Natura 2000-nätverket enligt Fågeldirektivet. Ramsarområdet och Natura 2000-området omfattar delar av naturreservatet Sik, se karta 7.5 i bilaga 1.

2011 togs kontakt med markägare inför bildande av naturreservatet Sik. Möten har hållits och förhandlingar har förts sedan dess och i dags dato har Länsstyrelsen träffat avtal om intrångsersättning för bildande av naturreservatet på 6 av 7 fastigheter. I norra delen av Sik, söder om badplatsen vid Björkängs camping, har det pågått kitesurfingverksamhet och med anledning av det har flera möten hållits med företag som är aktiva i området. För att utreda vilken yrkesfiskeverksamhet som pågår i området har möten med utövare hållits. Det visade sig att det inte fanns några yrkesfiskare i området men det finns ett visst fritidsfiske med handredskap och nät.

Förslag till beslut och skötselplan sändes ut till sakägare, berörda myndigheter och föreningar 2019-06-04. Informationstillfälle har hållits på plats under remisstiden. Under hösten fann Länsstyrelsen skäl att ändra på förslaget på den punkt som reglerar fisket och ett nytt förslag sändes ut 2019-12-20 till berörda. Ändringen bestod av att istället för att Länsstyrelsen skickar en hemställan till Havs- och vattenmyndigheten om fiskereglering enligt fiskerilagstiftningen så regleras fisket istället enligt miljöbalken 7 kap. 5§ och 30§. En sammanställning av inkomna synpunkter är redovisade i bilaga 3.

Länsstyrelsens bedömning

Val av område och skyddsform

Områdets höga naturvärden knutna till fågellivet och naturbetesmarkerna har sedan länge varit kända och dokumenterade i olika inventeringar. Naturvärdena i det marina området har anats tidigt och genom inventeringar under 2000-talet kunnat befästas. Havsbottnar av olika slag med rikt växt- och djurliv hyser höga värden i sig men producerar även värdefull föda för fåglar.

Området ingår i Natura 2000 (SE 0510177 Galtabäck – Lynga strandängar) med stöd av fågeldirektivet. Beslut och skötselplan för naturreservatet har utformats med tanke på de värden som Natura 2000-området avser att skydda.

Sik ingår även i den internationella Ramsarkonventionen i området benämnt Träslövsläge - Morups tånge. Enligt en ornitologisk värderingen av strandängar i Halland hamnar strandängarna vid Sik efter Båtafjorden, Getterön och Balgö som utgör länets tre bästa områden. Strandängarna och havsområdet klassas i högsta naturvärdesklass i det kommunala Naturvårdsprogrammet och strandängarna är klassade som naturtyperna glasörtstränder (1310), salta strandängar (1330) och silikatgräsmarker (6270) i Jordbruksverkets Ängs- och betesmarksinventering. I Naturvårdsverkets Bevarandestrategi ”Kust- och skärgårdsområden i Sverige” pekas ”Dokumenterat art- och populationsrika sträck och häckfågeldområden” ut

som ett särskilt ansvarsområde för Hallands del. Detta område klassas som ett sådant. Landdelen är utpekad i ”Strategi för bevarande av kustområden med höga naturvärden i Hallands län”. Den marina delen är utpekad i Havs- och Vattenmyndighetens ”Handlingsplan för områdesskydd”.

Värdena är mångfacetterade och kan hotas av diverse verksamheter. Flera strandängsfåglar har minskat eller försvunnit helt som häckfåglar sedan 1970-talet enligt nyligen framtagna inventeringsdata (Länsstyrelsen i Skåne och Hallands län, 2017 in prep). Det finns flera orsaker till detta. En är störningar under häckningstid från aktiviteter som exempelvis vistelse av människor och hundar på strandrevlarna samt olika vattensporter. Ökad störning leder till exempel till ökad predation på fågelägg och ungar eftersom fåglarnas bon lämnas utan uppsyn då fåglarna skräms upp. Genom att föreskrifter införs skyddas områdets fågelliv mot störningar. En skötselplan som medger och vidmakthåller hävd i form av bete är nödvändig för att bevara och utveckla fågellivet och den hävdgynnade strandängsvegetationen. Anläggning av våtmarker kommer ytterligare att gynna fågellivet.

De marina värdena utgörs främst av grunda mjukbottnar och rev beväxna med makroalger samt de organismer som är knutna till dessa, för dem livsviktiga, habitat. På stenreven finns exempelvis berggylta, stensnultra och skärsnultra vilka är essentiella för den ekologiska funktionen och strukturen i hela det marina området. Området är även ett viktigt uppväxtområde för arter som torsk, skrubbskädda, rödspotta och piggvar. Dessa arter utnyttjar produktiva kustområden med gott om föda likt detta för att utvecklas och få möjligheten att växa till sig. För att bibehålla och utveckla naturliga bestånd av dessa arter är det viktigt att området förblir oexploaterat. Det är även ytterst viktigt att hot mot stenrevarsarterna samt uppväxande fisk minimeras. De största hoten mot dessa naturvärden utgörs av nät- och ryssjefiske vilket gör ett förbud mot dessa aktiviteter nödvändigt. Nät- och ryssjefisket utgör dessutom ett hot mot både marina däggdjur och sjöfågel som dyker för att finna föda eftersom de riskerar att fastna i fiskeredskapen och drunkna. För att gynna och bevara områdets marina naturvärden i form av sjöfågel, marina däggdjur, havsbottnar och fisk som både födoresurs och som strukturerande art bedömer Länsstyrelsen att de fiskeföreskrifter som finns i dagsläget inte är tillräckliga utan kräver komplettering. Länsstyrelsen bedömer att regleringen av fiske ska göras med miljöbalken i form av reservatsföreskrifter. Förbudet kommer även att begränsa risken för slitage på bottenhabitatet, från exempelvis landvad eller ryssjor, samt bifångst och uppkomsten av spökfiske med förlorade fiskeredskap i området, vilket kan drabba sjöfågel, fisk, kräftdjur och marina däggdjur främst på grund av nät- och ryssjefiske.

Lekgropar tillhörande den hotade arten havsnejonöga har påträffats i Tvååkers kanal. Det är därför viktigt att kustremsan förblir oexploaterad då arten vandrar längs med kusten innan lek.

Med anledning av ovan beskrivna naturvärden samt behov av föreskrifter och skötsel bedöms naturreservat vara den lämpligaste skyddsformen.

Beslutet följer riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd och Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden. Beslutet bidrar även till att uppnå miljö kvalitetsmålen ”Hav i balans samt levande kust och skärgård”, ”Ett rikt växt och djurliv” och ”Ett rikt odlingslandskap”.

Beslutets förenlighet med riksintressen, planer och områdesbestämmelser

Sik är angivet som riksintresse för naturvård (Träslövs läge – Agerör, N11) enligt 3 kap. 6 § miljöbalken (MB). Sik ingår även i område med särskilda hushållningsbestämmelser genom riksintresse för rörligt friluftsliv (4 kap 2 § MB), riksintresse i egenskap av högexploaterad kust (4 kap. 4 § MB) och Natura 2000 (4 kap. 8 § MB). EU-kommissionen beslutade 2004 att området utgör ett särskilt skyddsområde för fåglar, SPA (special protection areas) och därmed ingår i nätverket Natura 2000.

Reservatsbeslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. MB.

Länsstyrelsen bedömer att detta beslut är förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurser samt med den för området gällande översiktsplanen.

Norra delen av området omfattas av kommunens detaljplan för Björkäng fastställd 1971-07-21. Det aktuella området är utpekad som allmän platsmark (park eller plantering) vilket innebär att det inte föreligger någon intressekonflikt. På sikt bör denna delen av detaljplanen upphävas av kommunen.

Intresseprövning

Länsstyrelsen anser, vid en intresseprövning enligt 7 kap. 25 § MB, att avgränsningen av området, reservatets omfattning och föreskrifternas utformning i detta beslut innebär en rimlig balans mellan de värden som skall skyddas och det intrång detta innebär för enskilds rätt att använda mark och vatten.

Medverkande i beslutet

Detta beslut har fattats av länsråd Jörgen Peters. I handläggningen av ärendet medverkade naturvårdsdirektör Henrik Martinsson, antikvarie Jenny Nord, länsfiskekonsulent Erika Axelsson (avvikande mening, se bilaga 4), länsjurist Idakarin Bladh, länsarkitekt Cecilia Engström samt naturvårdshandläggarna Christian Harlos, Lars-Åke Flodin och Monica Mathiasson. Den sistnämnda har varit föredragande.

Jörgen Peters

Monica Mathiasson

Detta beslut har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Bilagor

- Bilaga 1 Skötselplan
- Bilaga 2 Rödlistade och regionalt intressanta arter
- Bilaga 3 Sammanställning av inkomna synpunkter
- Bilaga 4 Avvikande mening

Så här hanterar vi dina personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd